

บันทึกการประชุม

คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๒๒๙

วันอังคาร ที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๙

ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

กรรมการผู้มาประชุม คือ

๑. นายมีชัย ฤชุพันธุ์	ประธานกรรมการ
๒. นายสุพจน์ ไข่มุกด์	รองประธานกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายอภิชาติ สุขัคคานนท์	รองประธานกรรมการ คนที่สอง
๔. นายวรชิต สิงหเสนี	โฆษกกรรมการ
๕. นายอุดม รัฐอมฤต	โฆษกกรรมการ
๖. นางกীরณา สุมาวงศ์	กรรมการ
๗. นางจรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๘. นายชาติชาย ณ เชียงใหม่	กรรมการ
๙. นายเจียรชัย ณ นคร	กรรมการ
๑๐. นายประพันธ์ นัยโกวิท	กรรมการ
๑๑. นายภัทร คำพิทักษ์	กรรมการ
๑๒. นายภูมรัตน์ ทักษาดิพงษ์	กรรมการ
๑๓. พลตรี วีระ โรจน์นาศ	กรรมการ
๑๔. นายศุภชัย ยาวะประภาษ	กรรมการ
๑๕. นายอมร วาณิชวิวัฒน์	กรรมการ
๑๖. พลเอก อัญญาพร เจริญพานิช	กรรมการ
๑๗. นายปกรณ์ นิลประพันธ์	เลขานุการกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑๘. นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง	เลขานุการกรรมการ คนที่สอง

กรรมการผู้ไม่มาประชุม คือ

๑. นายธิตีพันธุ์ เชื้อบุญชัย	(ลาการประชุม)
๒. นายอัชพร จารุจินดา	(ลาการประชุม)

ผู้เข้าร่วมประชุม คือ

ผู้ช่วยเลขานุการในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

นายวรวิทย์ แห่งพุ่ม

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

นายนาถะ ดวงวิชัย

ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานประธานรัฐสภา

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

นายเจษฎ์ โทณะวณิก

ผู้ชำนาญการประจำตัวกรรมการ

๑. นางสาวภัทรา เชื้ออรอด

๒. นางสาวจิตติพร วิชัยธนพัฒน์

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑. นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง

ผู้อำนวยการฝ่ายพัฒนาหลักกฎหมายปกครอง

๒. นางสาวคณินิจ แซ่เฮง

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

๓. นางรัชณี รุจิขจรเดช

นักกฎหมายกฤษฎีกาชำนาญการ

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๔๕ นาฬิกา

เมื่อกรรมการมาครบองค์ประชุมแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งต่อที่ประชุม

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองบันทึกการประชุม

คณะกรรมการมีมติเลื่อนรับรองบันทึกการประชุม

(บันทึกการประชุม ครั้งที่ ๑๐ วันจันทร์ ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ ถึงครั้งที่ ๒๒๘ วันศุกร์ ที่ ๙ ธันวาคม ๒๕๕๙ อยู่ระหว่างการตรวจทานของคณะกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม)

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องพิจารณา

พิจารณาแนวทางการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ

ก่อนเข้าสู่ระเบียบวาระเรื่องพิจารณา ที่ประชุมได้หารือเกี่ยวกับการดำเนินการต่าง ๆ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังนี้

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ รายงานผลการประชุมคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้

เรื่องที่หนึ่ง ตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนศึกษา เสนอแนะ และรวบรวมความเห็นเพื่อการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้มีหนังสือขอความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเจตนารมณ์ในการยกร่างมาตรา ๑๘๔ มาตรา ๑๘๕ และมาตรา ๒๖๓ ของร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนศึกษา เสนอแนะ และรวบรวมความเห็นเพื่อการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ร้องขอนั้น มีประเด็นเกี่ยวข้องกับคณะอนุกรรมการตรวจพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ และคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม ดังนั้น เห็นควรให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างคณะอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ คณะอนุกรรมการตรวจพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ และคณะอนุกรรมการพิจารณาตรวจบันทึกการประชุมและรายงานการประชุม เพื่อพิจารณาว่าสมควรเปิดเผยข้อมูลตามที่คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนศึกษา เสนอแนะ และรวบรวมความเห็นเพื่อการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ร้องขอหรือไม่ ทั้งนี้ มีกำหนดนัดประชุมคณะอนุกรรมการร่วมกันทั้งสามคณะในวันศุกร์ ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

เรื่องที่สอง สืบเนื่องจากที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้เผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. คณะอนุกรรมการได้ติดตามการนำเสนอข่าวของสื่อมวลชนต่างๆ ซึ่งได้นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับการวิพากษ์วิจารณ์ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองของพรรคการเมืองต่างๆ ดังต่อไปนี้

ประเด็นที่หนึ่ง เรื่องเงินทุนประเดิมของพรรคการเมืองที่เรียกเก็บจากสมาชิกจำนวนห้าร้อยคน ๆ ละสองพันบาทในขณะที่จัดตั้งพรรคการเมืองนั้น อาจส่งผลกระทบต่อการจัดตั้งพรรคการเมืองและอาจทำให้การจัดตั้งพรรคการเมืองกระทำได้ยากขึ้น รวมทั้งเป็นบทบัญญัติที่จะเป็นการส่งเสริมให้กลุ่มทุนหรือนายทุนเข้ามาครอบครองพรรคการเมืองได้มากขึ้น

ประเด็นที่สอง เรื่องค่าบำรุงพรรคการเมือง เหตุใดในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. จึงกำหนดให้สมาชิกต้องชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองด้วยตนเอง

ประเด็นที่สาม เรื่องจำนวนสมาชิกพรรคการเมืองภายในหนึ่งปีนับแต่วันจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองจะต้องมีสมาชิกไม่น้อยกว่าสองหมื่นคน จะส่งผลกระทบต่อพรรคการเมืองขนาดเล็ก เนื่องจาก การเชิญชวนให้บุคคลสมัครเข้าเป็นสมาชิกให้ได้ครบจำนวนสองหมื่นคนตามที่บัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. จะเป็นอุปสรรคต่อพรรคการเมืองขนาดเล็กในอนาคต

ประเด็นที่สี่ บทเฉพาะกาลของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. กำหนดให้พรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๐ จะต้องดำเนินการจัดให้สมาชิกชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองให้ครบถ้วนภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยห้าสิบนับแต่วันที่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองฉบับใหม่มีผลใช้บังคับ หากสมาชิกคนใดไม่ดำเนินการชำระค่าบำรุงพรรคการเมืองภายในระยะเวลาที่กำหนดจะมีผลให้สมาชิกภาพความเป็นสมาชิกพรรคการเมืองของบุคคลดังกล่าวสิ้นสุดลงทันที โดยพรรคการเมืองมีข้อกังวลเกี่ยวกับกรอบ

ระยะเวลาที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน พรรคการเมืองอาจดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด

ประเด็นที่ห้า กรณีร่างมาตรา ๒๒ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. มีข้อสังเกตจากพรรคการเมืองว่า กรณีที่มีสมาชิกพรรคการเมืองไปดำเนินการที่ขัดต่อกฎหมายจนเป็นเหตุให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง ทั้งที่กรรมการบริหารพรรคการเมืองมิได้รู้เห็นเป็นใจด้วยการกระทำความผิดของสมาชิกพรรคการเมืองนั้น หรือกรณีมีผู้ไม่หวังดีเข้ามาสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองแล้วกระทำการที่ขัดต่อกฎหมายเพื่อหวังให้กรรมการบริหารพรรคการเมืองพ้นจากตำแหน่ง อาจไม่เป็นธรรมต่อกรรมการบริหารพรรคการเมือง

เรื่องที่สาม ประเด็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. นายกล้านรงค์ จันทิก ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ได้แสดงความเห็นสนับสนุนบทบัญญัติของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ที่บัญญัติให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในเรื่องการสืบสวนหรือไต่สวนการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง โดยให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจเรียกบุคคล การตรวจค้น การยึดอายัดทรัพย์สิน ซึ่งเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้มากขึ้น นอกจากนี้ นายวันชัย สอนศิริ สมาชิกสภาขับเคลื่อนการปฏิรูปประเทศ ได้ออกมาแสดงความเห็นสนับสนุนการปฏิรูปการดำเนินงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งและพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่รับผิดชอบด้านการสืบสวนสอบสวน ให้มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยให้อำนาจตรวจค้นสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง รวมทั้งการคุ้มครองพยาน ซึ่งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้บัญญัติหลักการต่างๆ รองรับไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. แล้ว

เรื่องที่สี่ สืบเนื่องจากที่คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาศึกษาหลักการของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ จำนวน ๘ คณะ คณะอนุกรรมการเห็นว่า เพื่อความชัดเจนเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการว่าจะมีรูปแบบการพิจารณาศึกษาอย่างไร ขอให้ประธานกรรมการกำหนดกรอบแนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการ

ประธานกรรมการกล่าวว่า แนวทางการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ควรพิจารณาศึกษาหลักการที่ควรบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่รับผิดชอบ ว่าควรบัญญัติเรื่องใดบ้าง โดยให้พิจารณาศึกษาจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่องค์กรอิสระหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบได้นำเสนอต่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ ว่าบทบัญญัติหรือหลักการที่องค์กรอิสระหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบได้นำเสนอมานั้น มีหลักการครบถ้วนสอดคล้องกับบทบัญญัติของร่างรัฐธรรมนูญหรือไม่ หรือหลักการใดที่คณะอนุกรรมการมีความเห็นแตกต่างจากหลักการที่องค์กรอิสระหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนำเสนอหรือหลักการใดที่ไม่มีบัญญัติไว้ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่องค์กรอิสระหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบได้นำเสนอมาและคณะอนุกรรมการเห็นว่าควรเพิ่มเติมหลักการดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติงานขององค์กรอิสระหรือหน่วยงานที่รับผิดชอบตามร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการควรพิจารณาแต่เฉพาะหลักการที่ควรบัญญัติในแต่ละเรื่อง ไม่ต้องพิจารณาบทบัญญัติว่าควรบัญญัติเนื้อความอย่างไร

จากนั้น นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์ และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ทหารเรือที่ประชุมเกี่ยวกับกำหนดการโครงการสัมมนาเพื่อชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. (ร่างเบื้องต้น) กำหนดจัดสัมมนาในวันพุธ ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ และกำหนดการโครงการสัมมนาเพื่อชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. (ร่างเบื้องต้น) กำหนดจัดสัมมนาในวันศุกร์ ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙

สำหรับโครงการสัมมนาเพื่อชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. (ร่างเบื้องต้น) ในวันพุธ ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ จะมีการถ่ายทอดสดทางสถานีโทรทัศน์แห่งประเทศไทยและสถานีวิทยุและโทรทัศน์รัฐสภาในเวลา ๑๓.๒๐ นาฬิกา ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการเห็นว่า ประธานกรรมการควรกล่าวเปิดการสัมมนาและปาฐกถาพิเศษด้วย เพื่อเป็นการอธิบายแนวคิดหลักการพื้นฐานของคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. นอกจากนั้น ได้รับการประสานงานทางโทรศัพท์จากเจ้าหน้าที่สถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยขอเข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ในโครงการสัมมนาเพื่อชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. (ร่างเบื้องต้น) ในวันพุธ ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ ทั้งนี้ ยังมีได้ตอบรับเนื่องจากต้องนำมาหารือในที่ประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญก่อน

ประธานกรรมการกล่าวว่า กรณีเจ้าหน้าที่สถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยขอเข้าสังเกตการณ์การสัมมนาในโครงการสัมมนาเพื่อชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. (ร่างเบื้องต้น) ในวันพุธ ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ นั้น ขอให้ นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน ทหารเรือกับนายวรชิต สิงหเสนี โฆษกกรรมการว่าจะอนุญาตให้เข้าร่วมสังเกตการณ์หรือไม่

นายชาติชาย ณ เชียงใหม่ กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน กล่าวว่า ในเบื้องต้นจะตอบรับการเข้าร่วมสังเกตการณ์ของเจ้าหน้าที่สถานทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย โดยขอความร่วมมือว่าให้เข้าร่วมรับฟังเพียงอย่างเดียวแต่ไม่สามารถตั้งประเด็นคำถามหรือแสดงความคิดเห็นได้

ส่วนกำหนดการโครงการสัมมนาเพื่อชี้แจงสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. (ร่างเบื้องต้น) ในวันศุกร์ ที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ ซึ่งตรงกับวันออกวางวีสลากกินแบ่งรัฐบาล การนำเสนอสรุปผลการสัมมนาภายหลังเสร็จสิ้นการสัมมนาอาจไม่ได้รับความสนใจจากประชาชนเท่าที่ควร ดังนั้น คณะกรรมการควรนำเสนอข้อมูลเพื่อให้สื่อมวลชนนำไปพาดหัวข่าว ก่อนวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๒.๐๐ นาฬิกา จะเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างความสนใจให้แก่ประชาชนในการติดตามข่าวสารเกี่ยวกับการสัมมนาของคณะกรรมการดังกล่าว ทั้งนี้ ขอความอนุเคราะห์จากกรรมการร่างรัฐธรรมนูญที่รับผิดชอบเป็นวิทยากรบรรยายในวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๙ จัดทำข้อมูลสรุปประเด็นสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. เพื่อมอบให้แก่สื่อมวลชนล่วงหน้าสำหรับนำไปใช้พาดหัวข่าว

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ตั้งข้อสังเกตว่า ปัจจุบันร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. คณะกรรมการอยู่ระหว่างการพิจารณา หากมีการเปิดเผยในวันเดียวกับที่จะมีการจัดสัมมนา อาจถูกโจมตีจากฝ่ายการเมืองหรือผู้เข้าร่วมสัมมนาถึงความไม่พร้อมของคณะกรรมการได้ ดังนั้น ควรเลื่อนการสัมมนาออกไปก่อนจะเหมาะสมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการควรเผยแพร่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในวันพฤหัสบดี ที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๕๙

จากนั้น ที่ประชุมได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งที่คณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง นำเสนอ โดยเริ่มพิจารณาตั้งแต่มาตรา ๓๕ เป็นต้นไป สรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

มาตรา ๓๕

“มาตรา ๓๕ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิผู้แจ้งหรือผู้กล่าวหาหรือไม่ ถ้ามีหลักฐานพอสมควรหรือมีข้อมูลเพียงพอที่จะสืบสวนต่อไปว่ามีการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือจะมีผลให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้มีการสืบสวน หรือไต่สวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานโดยพลัน ถ้าผลการสืบสวนหรือไต่สวนปรากฏว่าไม่มีมูลความผิด ให้ยุติเรื่อง หากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีผู้กระทำการตามที่มีการกล่าวหา ให้คณะกรรมการสั่งให้ดำเนินคดีโดยเร็ว หรือในกรณีจำเป็นจะสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้

การดำเนินการให้มีการสืบสวนหรือไต่สวน การสืบสวนและการไต่สวน และการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นการชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ห้ามมิให้บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการตามมาตรานี้ เว้นแต่เป็นการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

ในการสืบสวนหรือไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้สืบสวนหรือไต่สวนตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

ประเด็นการพิจารณาของร่างมาตรานี้อยู่ในประเด็นการพิจารณาของร่างมาตรา ๔๑

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๓๕ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๕ เมื่อความปรากฏต่อคณะกรรมการไม่ว่าโดยทางใด ไม่ว่าจะมิผู้แจ้งหรือผู้กล่าวหาหรือไม่ ถ้ามีหลักฐานพอสมควรหรือมีข้อมูลเพียงพอที่จะสืบสวนต่อไปว่ามีการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือจะมีผลให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย คณะกรรมการมีหน้าที่ต้องดำเนินการให้มีการสืบสวน หรือไต่สวน เพื่อแสวงหาข้อเท็จจริงและหลักฐานโดยพลัน ถ้าผลการสืบสวนหรือไต่สวนปรากฏว่าไม่มีมูลความผิด ให้ยุติเรื่อง หากปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อว่ามีผู้กระทำการตามที่มีการกล่าวหา ให้คณะกรรมการสั่งให้ดำเนินคดีโดยเร็ว หรือในกรณีจำเป็นจะสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้

การดำเนินการให้มีการสืบสวนหรือไต่สวน การสืบสวนและการไต่สวน และการสั่งระงับสิทธิสมัครรับเลือกตั้งของผู้ถูกกล่าวหาไว้เป็นการชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

ห้ามมิให้บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มา เนื่องจากการดำเนินการตามมาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๔๑ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลหรือการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล

ในการสืบสวนหรือไต่สวนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้บุคคลซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งให้สืบสวนหรือไต่สวนตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

มาตรา ๓๖

“มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนตามมาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานของสำนักงาน เป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจในการสืบสวนหรือไต่สวน หรือดำเนินคดีได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจของผู้ได้รับแต่งตั้งแต่ละระดับไว้ให้ชัดเจน รวมตลอดทั้งการออกบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องด้วย

พนักงานของสำนักงานที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมาย การสืบสวน ไต่สวน หรือการดำเนินคดี และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว

ในกรณีมีความจำเป็น คณะกรรมการจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐให้เป็นเจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกาลตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

ให้เจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่ง เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

ประเด็นการพิจารณา

ประเด็นการพิจารณาของร่างมาตรานี้อยู่ในประเด็นการพิจารณาของร่างมาตรา ๓๘

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๓๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนหรือการดำเนินคดีตามมาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานของสำนักงาน เป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจในการสืบสวนหรือไต่สวน หรือดำเนินคดีได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจของผู้ได้รับแต่งตั้งแต่ละระดับไว้ให้ชัดเจน รวมตลอดทั้งการออกบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องด้วย

พนักงานของสำนักงานที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมาย การสืบสวน ไต่สวน หรือการดำเนินคดี และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว

ในกรณีมีความจำเป็น คณะกรรมการจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐให้เป็นเจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกาลตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

ให้เจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่ง เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มาตรา ๓๘

“มาตรา ๓๘ เมื่อมีกรณีที่จะต้องดำเนินคดีอาญากับบุคคลใดเพราะเหตุกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้คณะกรรมการแจ้งให้พนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยให้ส่งสำนวนการไต่สวนให้พนักงานอัยการเพื่อใช้เป็นสำนวนในการดำเนินคดีโดยถือว่าสำนวนการไต่สวนดังกล่าวเป็นสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตามมาตรา ๓๖ ไต่สวนเพิ่มเติม หรือพนักงานอัยการจะดำเนินการไต่สวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมเองก็ได้

ในกรณีที่มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดที่จัดให้มีการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนคณะกรรมการก็ได้

ในกรณีมีเหตุจะต้องร้องขอต่อศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์เพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์ได้โดยตรง หรือจะมอบหมายให้กรรมการหรือเจ้าพนักงานตามมาตรา ๓๖ เป็นผู้ดำเนินการแทนคณะกรรมการก็ได้

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้เสนอเรื่องต่ออัยการสูงสุดเพื่อวินิจฉัย เมื่ออัยการสูงสุดวินิจฉัยประการใดให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีอัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบ และให้คณะกรรมการเผยแพร่เหตุผลดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในคดีที่ต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ในการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า นิยามของความว่า “กฎหมายที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง” หมายความว่า รวมถึงกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นด้วยหรือไม่ และเสนอแก้ไขความในร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘ เมื่อมีกรณีที่จะต้องดำเนินคดีอาญากับบุคคลใดเพราะเหตุกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้คณะกรรมการแจ้งให้พนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยให้ส่งสำนวนการไต่สวนให้พนักงานอัยการเพื่อใช้เป็นสำนวนในการดำเนินคดีโดยถือว่าสำนวนการไต่สวนดังกล่าวเป็นสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตามมาตรา ๓๖ ไต่สวนเพิ่มเติม หรือพนักงานอัยการจะดำเนินการไต่สวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมเองก็ได้ ถ้าพนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้เสนอเรื่องต่ออัยการสูงสุดเพื่อวินิจฉัย เมื่ออัยการสูงสุดวินิจฉัยประการใดให้แจ้งให้

คณะกรรมการทราบ ในกรณีอัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบ และให้คณะกรรมการเผยแพร่เหตุผลดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดที่จัดให้มีการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนคณะกรรมการก็ได้

ในกรณีที่ไม่มีเหตุเมื่อมีกรณีที่จะต้องร้องขอต่อศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์เพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์ได้โดยตรง หรือจะมอบหมายให้กรรมการหรือเจ้าพนักงานตามมาตรา ๓๖ เป็นผู้ดำเนินการแทนคณะกรรมการก็ได้

ในกรณีที่ต่อมวรรคหนึ่ง ตัวพนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้เสนอเรื่องต่ออัยการสูงสุดเพื่อวินิจฉัย เมื่ออัยการสูงสุดวินิจฉัยว่าควรไม่ฟ้องให้คืนพระธรรมนูญ ในกรณีที่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมทราบ และให้คณะกรรมเผยแพร่เหตุผลดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในคดีที่ต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ในการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง”

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในวรรคหนึ่งกำหนดให้ถือว่าสำนวนการไต่สวนเป็นสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเท่านั้น แต่ในพระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๗ กำหนดว่า ในกรณีที่พนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนให้พนักงานอัยการมีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า พนักงานอัยการจะฟ้องคดีอาญาไม่ได้หากไม่ได้มีการสอบสวนการกระทำความผิดนั้นมาก่อน ความในมาตรานี้ถือว่ามีสอบสวนแล้วโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง และพนักงานอัยการมีอำนาจสอบสวนหรือไต่สวนเพิ่มเติมได้ด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในมาตรานี้เชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๖ แต่ไม่ได้กำหนดให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในวรรคสี่ของร่างมาตรา ๓๖ กำหนดให้เจ้าพนักงานตามร่างมาตรา ๓๖ เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเป็นผู้ที่มีอำนาจในการจับผู้ซึ่งกระทำความผิดซึ่งหน้า หรือดำเนินการตามหมายอาญาเท่านั้น ไม่ได้มีฐานะเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย ทั้งนี้พนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะมีอำนาจที่เกี่ยวกับการสอบสวนหลายประการ เช่น การออกหมายเรียก การดำเนินการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้กำหนดขึ้นเพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินคดีด้วยการไต่สวน และเมื่อไต่สวนแล้วเสร็จก็ให้ถือว่าเป็นสำนวนการสอบสวนโดยไม่ต้องไปดำเนินการเช่นเดียวกับวิธีการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรกำหนดให้เจ้าพนักงานที่ทำหน้าที่ในการไต่สวนเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วย เพื่อให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวน

ประธานกรรมการกล่าวว่า เจ้าพนักงานที่ทำหน้าที่ในการไต่สวนมีอำนาจในลักษณะเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอยู่แล้ว ทั้งนี้ การกำหนดให้เจ้าพนักงานเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาอาจเกิดปัญหาในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิด และสถานที่ในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิด

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การไม่กำหนดให้เจ้าพนักงานเป็นพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาจะทำให้เจ้าพนักงานไม่สามารถอาศัยอำนาจในการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใช้ในการดำเนินการได้

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่งของร่างมาตรา ๓๖ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการสืบสวนหรือไต่สวนหรือการดำเนินคดีตามมาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งกรรมการ เลขาธิการ หรือพนักงานของสำนักงาน เป็นเจ้าพนักงานมีอำนาจในการสืบสวนหรือไต่สวน หรือดำเนินคดีได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องกำหนดขอบเขตแห่งหน้าที่และอำนาจของผู้ได้รับแต่งตั้งแต่ละระดับไว้ให้ชัดเจน รวมตลอดทั้งการออกบัตรประจำตัวเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องด้วย

พนักงานของสำนักงานที่จะได้รับแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางกฎหมาย การสืบสวน ไต่สวน หรือการดำเนินคดี และผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรที่คณะกรรมการกำหนดแล้ว

ในกรณีมีความจำเป็น คณะกรรมการจะแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานอื่นของรัฐให้เป็นเจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่เฉพาะกาลตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

ให้เจ้าพนักงานตามวรรคหนึ่ง เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในวรรคสี่ของร่างมาตรา ๓๖ ควรแก้ไขเพิ่มเติมเป็น “ให้เจ้าพนักงานมีหน้าที่และอำนาจ” หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรกำหนดให้อำนาจเพียงอย่างเดียวไม่ควรกำหนดให้มีหน้าที่ด้วย เพราะหากกำหนดให้เจ้าพนักงานมีหน้าที่ด้วยก็จะทำให้เจ้าพนักงานจะต้องดำเนินการตามวิธีการสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาทั้งหมด และสอบถามว่าในกรณีที่ต้องควบคุมตัวผู้กระทำความผิดจะดำเนินการอย่างไร และพนักงานสอบสวนมีอำนาจในการควบคุมตัวหรือไม่

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในทางปฏิบัติหากจำเป็นต้องใช้อำนาจในการควบคุมตัวก็จะต้องประสานงานกับเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อดำเนินการ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๗ ก็ได้ให้พนักงานอัยการมีอำนาจในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า การดำเนินคดีของพนักงานอัยการเป็นการดำเนินการต่อจากการดำเนินคดีของเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงไม่มีปัญหา แต่การดำเนินคดีเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงอาจประสบปัญหาในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิด และที่ผ่านมามีคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติก็ประสบปัญหาในลักษณะเช่นเดียวกันนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งก็จะต้องขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจอาศัยอำนาจที่กำหนดไว้ในการขอให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินการให้ก็ได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในวรรคหกของร่างมาตรานี้ ควรแก้ไขเป็นดังนี้

“ในการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง”

ประธานกรรมการกล่าวว่า พนักงานอัยการได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวงอยู่แล้ว แต่หากแก้ไขเพิ่มเติมให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพียงองค์กรเดียวได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมจะทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดซึ่งดำเนินคดีตามร่างมาตรานี้ไม่ได้รับยกเว้นด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในวรรคหกเป็นเรื่องของการยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมในการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครองเท่านั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรให้ผู้ว่าราชการจังหวัดที่เป็นผู้ดำเนินคดีตามมาตรานี้ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การดำเนินคดีตามร่างมาตรานี้ของผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหกของร่างมาตรานี้ เป็นดังนี้

“ในการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๓๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๓๘ เมื่อมีกรณีที่จะต้องดำเนินคดีอาญากับบุคคลใดเพราะเหตุกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง ให้คณะกรรมการแจ้งให้พนักงานอัยการที่มีเขตอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป โดยให้ส่งสำนวนการไต่สวนให้พนักงานอัยการเพื่อใช้เป็นสำนวนในการดำเนินคดีโดยถือว่าสำนวนการไต่สวนดังกล่าวเป็นสำนวนการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แต่พนักงานอัยการมีอำนาจสั่งให้เจ้าพนักงานตามมาตรา ๓๖ ไต่สวนเพิ่มเติม หรือพนักงานอัยการจะดำเนินการไต่สวนหรือสอบสวนเพิ่มเติมเองก็ได้ ถ้าพนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้เสนอเรื่องต่ออัยการสูงสุดเพื่อวินิจฉัย เมื่ออัยการสูงสุดวินิจฉัยประการใดให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีอัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบ และให้คณะกรรมการเผยแพร่เหตุผลดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในกรณีที่มีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น คณะกรรมการจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในจังหวัดที่จัดให้มีการเลือกตั้งเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทนคณะกรรมการก็ได้ในกรณีที่เมื่อมีกรณีที่จะต้องร้องขอต่อศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์เพื่อสั่งเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการมีอำนาจยื่นคำร้องต่อศาลฎีกาหรือศาลอุทธรณ์ได้โดยตรง หรือจะมอบหมายให้กรรมการหรือเจ้าพนักงานตามมาตรา ๓๖ เป็นผู้ดำเนินการแทนคณะกรรมการก็ได้

ในกรณีที่ตมขวรรคหนึ่ง ถ้าพนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง ให้เสนอเรื่องต่ออัยการสูงสุดเพื่อวินิจฉัย เมื่ออัยการสูงสุดวินิจฉัยประการใดให้แจ้งให้คณะกรรมการทราบในกรณีที่อัยการสูงสุดสั่งไม่ฟ้องให้แจ้งเหตุผลให้คณะกรรมการทราบ และให้คณะกรรมการเผยแพร่เหตุผลดังกล่าวให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

ในคดีที่ต้องยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายเป็นผู้มีอำนาจในการยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ

ในการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง”

มาตรา ๓๙

“มาตรา ๓๙ ให้คณะกรรมการกำหนดมาตรการคุ้มครองพยานมิให้เกิดอันตรายแก่พยาน รวมตลอดทั้งมาตรการรักษาความลับให้แก่ผู้เป็นพยาน ในมาตรการดังกล่าวจะกำหนดให้มีการจ่ายค่าที่อยู่หรือค่าเดินทางหรือค่าใช้จ่ายอื่นที่จำเป็นด้วยก็ได้

การคุ้มครองพยานตามวรรคหนึ่งให้หมายความรวมถึงผู้ให้ข้อมูล หรือผู้ชี้เบาะแสด้วย และให้กระทำได้เมื่อได้รับคำร้องขอจากบุคคลดังกล่าว

ในกรณีที่กรรมการ เจ้าหน้าที่ของสำนักงาน ผู้ตรวจการเลือกตั้ง หรืออนุกรรมการรวมทั้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้ง ผู้ใดถูกดำเนินคดีไม่ว่าเป็นคดีแพ่ง คดีอาญา หรือคดีปกครอง และไม่ว่าจะถูกฟ้องในขณะที่ดำรงตำแหน่งหรือเมื่อพ้นจากตำแหน่งแล้ว ถ้าการถูกดำเนินคดีดังกล่าวเป็นเพราะเหตุที่ได้มีมติคำสั่งหรือปฏิบัติหน้าที่ และมีใช้พนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้อง ให้คณะกรรมการมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการต่อสู้คดีแก่บุคคลดังกล่าวได้ และให้พนักงานอัยการเข้าแก้ต่างให้แก่บุคคลเหล่านั้นตามที่คณะกรรมการร้องขอการให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้รวมถึงค่าฤชาธรรมเนียมและค่าทนายความด้วย

มาตรการในการคุ้มครองพยานตามวรรคหนึ่ง และการให้ความช่วยเหลือตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้กำหนดขึ้นเพื่อคุ้มครองพยาน ผู้ให้ข้อมูล และผู้ชี้เบาะแส

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๓๙ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๐

“มาตรา ๔๐ บุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และพรรคการเมือง หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยการกระทำความผิด คณะกรรมการอาจจะไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตรานี้เป็นมาตรการที่เพียงพอในการคุ้มครองบุคคลซึ่งให้ถ้อยคำ ข้อมูล หรือแจ้งเบาะแสแล้วหรือไม่ และหากคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวเจ้าหน้าที่ตำรวจจะสามารถดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวได้หรือไม่

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตรานี้กำหนดไว้เฉพาะการดำเนินคดีของคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้กำหนดไว้เฉพาะการดำเนินคดีของคณะกรรมการการเลือกตั้งเท่านั้น ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีกับบุคคลซึ่งให้ถ้อยคำ ข้อมูล หรือแจ้งเบาะแสได้ แม้คณะกรรมการการเลือกตั้งจะไม่ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าว และสอบถามว่าความในมาตราใดของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาที่กำหนดให้คดีอาญาเล็กน้อย

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ความในมาตรา ๓๗ ของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาบัญญัติไว้ดังนี้

“มาตรา ๓๗ คดีอาญาเล็กน้อยได้ ดังต่อไปนี้

(๒) ในคดีมิโทษปรับสถานเดียว เมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมเสียค่าปรับในอัตราอย่างสูงสำหรับความผิดนั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ก่อนศาลพิจารณา

(๒) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีอื่นที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือความผิดต่อกฎหมายเกี่ยวกับภาษีอากรซึ่งมีโทษปรับอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท เมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่พนักงานสอบสวนได้เปรียบเทียบแล้ว

(๓) ในคดีความผิดที่เป็นลหุโทษหรือความผิดที่มีอัตราโทษไม่สูงกว่าความผิดลหุโทษ หรือคดีที่มีโทษปรับสถานเดียวอย่างสูงไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท ซึ่งเกิดในกรุงเทพมหานครเมื่อผู้ต้องหาชำระค่าปรับตามที่นายตำรวจประจำท้องที่ตั้งแต่ตำแหน่งสารวัตรขึ้นไป หรือนายตำรวจชั้นสัญญาบัตรผู้ทำการในตำแหน่งนั้น ๆ ได้เปรียบเทียบแล้ว

(๔) ในคดีซึ่งเปรียบเทียบได้ตามกฎหมายอื่น เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามคำเปรียบเทียบของพนักงานเจ้าหน้าที่แล้ว”

ประธานกรรมการสอบถามว่า ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญายังมีเรื่องใดที่เกี่ยวข้องกับเรื่องคดีอาญาเล็กน้อยอีกหรือไม่

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญายังมีเรื่องของสิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา ๓๘ ความว่า

“มาตรา ๓๘ สิทธินำคดีอาญามาฟ้องระงับไปดังต่อไปนี้

(๑) โดยความตายของผู้กระทำความผิด

(๒) ในคดีความผิดต่อส่วนตัว เมื่อได้ถอนคำร้องทุกข์ ถอนฟ้องหรือยอมความกันโดยถูกต้องตามกฎหมาย

(๓) เมื่อคดีเล็กน้อยตามมาตรา ๓๗

(๔) เมื่อมีคำพิพากษาเสร็จเด็ดขาดในความผิดซึ่งได้ฟ้อง

(๕) เมื่อมีกฎหมายออกใช้ภายหลังการกระทำความผิดเล็กน้อยเช่นนั้น

(๖) เมื่อคดีขาดอายุความ

(๗) เมื่อมีกฎหมายยกเว้นโทษ”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า กรณีที่ไม่ได้กันตัวบุคคลที่ร่วมกระทำความผิดซึ่งให้ข้อมูลตามร่างมาตรานี้ไว้เป็นพยาน โดยมีได้ไม่ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวอาจไม่เหมาะสม

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรานี้กำหนดไว้ในลักษณะที่เปิดกว้างไม่ใช่เฉพาะการกันตัวไว้เป็นพยานแต่เพียงอย่างเดียว เพราะหากผู้ร่วมกระทำความผิดไม่ให้ถ้อยคำ ข้อมูล หรือแจ้งเบาะแส

ก็ไม่มีทางที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดซึ่งเป็นตัวการสำคัญได้ การกระทำความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งส่วนใหญ่เกิดจากการสมยอมของผู้ร่วมกระทำความผิดจึงไม่มีการแจ้งความดำเนินคดีซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ หากผู้ร่วมกระทำความผิดมาให้ถ้อยคำ หรือข้อมูลที่เป็นประโยชน์ และเป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดก็จะต้องไม่ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวเป็นการตอบแทน

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ควรต้องมีการกันตัวบุคคลนั้นไว้เป็นพยานก่อนที่จะไม่ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าว

ประธานกรรมการกล่าวว่า บางกรณีหากจำเป็นต้องกันตัวบุคคลดังกล่าวไว้เป็นพยานก็ต้องกันตัวไว้ แต่หากบางกรณีที่ไม่สามารถหรือไม่เหมาะสมที่จะกันตัวไว้เป็นพยานก็ไม่จำเป็นต้องกันตัวไว้เป็นพยานก็ได้

- มีที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตราชี้ความรวมถึงผู้ที่มีส่วนร่วมหรือมีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิดด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตราชี้ความมุ่งหมายที่จะดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงกว่าโดยพิจารณาจากความเสียหายและความร้ายแรงของการกระทำความผิด แต่ความที่กำหนดไว้ในร่างมาตราชี้ยังไม่ชัดเจนว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องดำเนินการไปแนวทางดังกล่าว ทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจเลือกดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดซึ่งมีความร้ายแรงน้อยกว่าผู้กระทำความผิดอีกคนก็ได้

- มีที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการแสดงความเห็นว่า ผู้กระทำความผิดอาจอาศัยความไม่ชัดเจนของความในร่างมาตราชี้เพื่อให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดซึ่งลักษณะร้ายแรงน้อยกว่าได้ แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับรายละเอียดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องไปกำหนดด้วย

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความในร่างมาตราชี้จะกำหนดอย่างไรเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการดำเนินคดีกับผู้ซึ่งร่วมกระทำความผิดซึ่งมีลักษณะร้ายแรงน้อยกว่า

- มีกรรมการสอบถามว่า ถ้อยคำของบุคคลที่ถูกกันตัวไว้เป็นพยานแต่ไม่ได้ไปเป็นพยานในชั้นศาลจะรับฟังถ้อยคำที่ให้การไว้ในชั้นการไต่สวนหรือสอบสวนหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตราชี้ไม่จำเป็นต้องกันตัวไว้เป็นพยานเพียงอย่างเดียวเท่านั้น เพียงแต่ให้เบาะแสที่ทำให้สามารถจับกุมผู้กระทำความผิดได้ก็อาจเข้าเงื่อนไขที่จะได้รับยกเว้นการดำเนินคดีได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การซื้อสิทธิขายเสียงเป็นความผิดทั้งผู้ให้และผู้รับ ผู้ที่รับเงินจึงมีความผิดด้วยจึงจำเป็นต้องไม่ดำเนินคดีกับผู้รับเงินดังกล่าวเพื่อให้มีพยานหลักฐานในการดำเนินคดีกับผู้ให้เงินซึ่งเป็นความผิดที่ร้ายแรงกว่า

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตราชี้ยังไม่ได้กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีกับบุคคลที่มาให้ถ้อยคำหรือเบาะแสจึงอาจทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวได้ และความในร่างมาตราชี้ก็ยังไม่มีความชัดเจนที่จะให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเลือกไม่ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงน้อยกว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงอาจเลือกดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่มีลักษณะร้ายแรงน้อยกว่าได้ ความในร่างมาตราชี้จึงควรแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อไม่ให้เกิดกรณีเช่นนั้น

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๑๕๒ วรรคสอง กำหนดไว้ว่า ผู้รับหรือยอมจะรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดถ้าได้แจ้งถึงการกระทำดังกล่าวต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย ก่อนหรือในวันเลือกตั้ง หรือภายหลังวันเลือกตั้งไม่เกินเจ็ดวัน ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง รวมทั้งยังมีการกำหนดไว้ในกฎหมาย

ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น แต่ระยะเวลาดังกล่าวเป็นเวลาที่ยังสิ้นเกินไป ในทางปฏิบัติจึงมีการแจ้งเมื่อล่วงเวลาคงแล้วไปแล้ว

ประธานกรรมการกล่าวว่า อาจนำความในลักษณะเช่นเดียวกับความในมาตรา ๑๕๒ วรรคสองของ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ไปกำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องและไป กำหนดรายละเอียดในการกำหนดให้ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดฝ่ายใดให้ชัดเจนก็ได้ แล้วตัดร่างมาตรานี้ ออกทั้งหมด เพราะการกำหนดความในร่างมาตรานี้มีลักษณะกว้างเกินไปทำให้สามารถเลือกดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดฝ่ายใดก็ได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากกำหนดไว้ในร่างมาตรานี้ก็จะสามารถนำไปใช้กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นได้ด้วย

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรนำหลักการดังกล่าวไปกำหนดไว้การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การเสนอร่างแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นไม่ทราบแน่นอนว่าจะดำเนินการเมื่อใด

ประธานกรรมการกล่าวว่า ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น มีหลักการดังกล่าวแล้ว

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ระยะเวลาที่กำหนดให้แจ้งข้อมูลตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นเวลาที่ยังสิ้นเกินไป

- มีที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการแสดงความเห็นว่า การแก้ไขเพิ่มเติมความในร่างมาตรานี้โดยใช้ความว่า “ซึ่งมิได้กระทำความผิดโดยตรง” หลังความว่า “บุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิด” จะเหมาะสมหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ร่วมกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายเลือกตั้งเป็นผู้กระทำความผิดโดยตรงทั้งคู่

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขาธิการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น มุ่งประสงค์ที่จะควบคุมผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสำคัญ จึงกำหนดให้ผู้ที่ได้รับเงินหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดที่มาแจ้งภายในเจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้งได้รับการยกเว้นโทษ เพื่อให้มีพยานหลักฐานที่จะไปใช้ดำเนินคดีกับผู้สมัครรับเลือกตั้งที่กระทำความผิดได้ การกำหนดหลักการดังกล่าวไว้ในร่างมาตรานี้แม้จะมีลักษณะกว้างเกินไปแต่ก็อาจเป็นผลดีกับการกระทำความผิดกรณีอื่นที่ไม่ใช่การซื้อสิทธิขายเสียงก็ได้ แต่ก็ขึ้นอยู่กับว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเลือกดำเนินคดีกับใครซึ่งอาจไม่ตรงกับความรู้สึกของกฎหมาย ทั้งนี้ อาจนำหลักการดังกล่าวไปกำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญแต่ละฉบับเพื่อเพิ่มรายละเอียดในการดำเนินการให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นก็ได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ระยะเวลาในการแจ้งซึ่งกำหนดไว้เจ็ดวันนับแต่วันเลือกตั้งตาม มาตรา ๑๕๒ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นระยะเวลาที่ยังสิ้นเกินไป

ประธานกรรมการกล่าวว่า เมื่อคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาก็อาจแก้ไขเรื่องระยะเวลาให้เหมาะสมขึ้นด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า หากกำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาก็จะนำมาใช้กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นไม่ได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดไว้ในร่างมาตรานี้มีข้อดีคือเป็นหลักเกณฑ์กว้าง ๆ ที่สามารถนำไปใช้ได้ แต่ไม่มีหลักประกันว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะเลือกไม่ดำเนินคดีกับผู้ใดอย่างชัดเจนแน่นอน ทั้งนี้ อาจกำหนดไว้ในร่างมาตรานี้ในลักษณะกว้าง ๆ และเพิ่มความในร่างมาตรานี้ว่าทั้งนี้ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยกรนั้น ๆ ในส่วนของวิธีการ และการดำเนินการซึ่งเป็นรายละเอียดก็ให้นำไปกำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยกรนั้น ๆ

นายธนวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ต้องนำรายละเอียดของหลักการดังกล่าวไปกำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๐ บุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยการกระทำความผิด คณะกรรมการอาจจะไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า มาตรา ๑๕๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ใช้ข้อความว่า “ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษและไม่ต้องถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง”

ประธานกรรมการกล่าวว่า เพื่อไม่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจดำเนินคดีกับบุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ดำเนินคดีเพราะเหตุที่ได้มาให้ถ้อยคำหรือข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดแล้ว จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในมาตรานี้ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๐ บุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยการกระทำความผิด คณะกรรมการอาจจะไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองและเมื่อคณะกรรมการมีมติไม่ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวแล้วให้สิทธิในการดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับไป”

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตรานี้ที่แก้ไขเพิ่มเติมทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถดำเนินคดีอาญากับบุคคลดังกล่าวได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า ผู้ที่กระทำความผิดและถูกดำเนินคดีไปแล้วไม่สามารถมาฟ้องร้องดำเนินคดีกับบุคคลที่มาให้ถ้อยคำหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ เพราะถือว่าเป็นกรณีใช้สิทธิโดยไม่สุจริต

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ผู้ที่กระทำความผิดและถูกดำเนินคดีไปแล้วไม่สามารถมาฟ้องร้องดำเนินคดีกับบุคคลที่มาให้ถ้อยคำหรือข้อมูลต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ เพราะไม่เป็นผู้เสียหายโดยนิตินัย

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๐ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๐ บุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หากได้ให้ถ้อยคำ หรือแจ้งเบาะแส หรือข้อมูลอันเป็นสาระสำคัญในการที่จะใช้เป็นพยานหลักฐานในการวินิจฉัยการกระทำความผิด คณะกรรมการอาจจะไม่ดำเนินคดีก็ได้ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนดไว้ในกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมืองและเมื่อคณะกรรมการมีมติไม่ดำเนินคดีกับบุคคลดังกล่าวแล้วให้สิทธิในการดำเนินคดีอาญาเป็นอันระงับไป”

มาตรา ๔๑

“มาตรา ๔๑ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหรือไต่สวน ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือจะมีผลให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมตลอดทั้งให้รางวัลแก่ผู้ชี้เบาะแสการกระทำอันไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง

ในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดสรรค่าใช้จ่ายให้แก่บุคคลซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยไม่ต้องระบุชื่อผู้รับเงิน แต่คณะกรรมการต้องมีหนังสือรับรองค่าใช้จ่ายดังกล่าว

การใช้จ่ายเงินตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการจะจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองมาเพื่อใช้จ่ายตามมาตรานี้ตามที่เห็นสมควรก็ได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรมีการกำหนดห้ามมิให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการอนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่นำข้อมูลที่ได้รับไปเปิดเผย และต้องกำหนดบทลงโทษไว้ด้วย และสอบถามว่าในกรณีดังกล่าวมีการกำหนดบทลงโทษไว้แล้วหรือยัง

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่าร่างมาตรา ๖๐ ได้กำหนดโทษสำหรับผู้เปิดเผยข้อมูลที่ทำให้ระบอบถึงตัวผู้แจ้งได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า ความผิดดังกล่าวรวมถึงความผิดตามร่างมาตรา ๔๑ ด้วยหรือไม่

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๖๐ เป็นบทกำหนดโทษสำหรับการกระทำความผิดตามร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม ส่วนบทกำหนดโทษของการกระทำความผิดตามร่างมาตรา ๔๑ ยังไม่ได้มีการกำหนดไว้

ที่ประชุมแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ในร่างมาตรา ๕๘ เป็นบทกำหนดโทษของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการ หรืออนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่ซึ่งได้ล่วงรู้ข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลที่คณะกรรมการได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๗ (๓) แล้วเปิดเผยข้อมูลหรือแหล่งข้อมูลนั้นต่อบุคคลอื่น

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างมาตรา ๕๑ เป็นมาตรการในการใช้จ่ายเงินเพื่อแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำความผิดซึ่งมีความเชื่อมโยงกับร่างมาตรา ๓๕

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตรานี้ น่าจะเชื่อมโยงกับความในร่างมาตรา ๒๗ (๓) ที่กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดสรรเงินให้กับหน่วยงานที่ให้ข้อมูล

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความในร่างมาตรา ๒๗ (๓) เป็นเรื่องการกำหนดให้จัดสรรเงินไปให้กับหน่วยงานที่ให้ข้อมูล แต่ประเด็นที่พิจารณาในขณะนี้เป็นเรื่องของการกำหนดโทษ

นายธนาวุฒิ สัจข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรา ๒๗ เป็นเรื่องของการขอข้อมูลจากหน่วยงาน ส่วนความในร่างมาตรา ๓๕ เป็นเรื่องของการรวบรวมพยานหลักฐาน หลังจากได้รับเรื่องมาเพื่อดำเนินคดีแล้ว แต่ทั้งนี้ก่อนที่จะมีการสืบสวนสอบสวนคณะกรรมการการเลือกตั้ง ก็จะต้องมีการไปแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานในการตรวจสอบว่าการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรมหรือไม่ด้วยตนเองมาก่อนด้วย ซึ่งความในร่างมาตรา ๓๕ น่าจะยังไม่ครอบคลุมถึงกรณีดังกล่าว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรนำเรื่องการดำเนินการตามร่างมาตรานี้ไปอ้างอิงในร่างมาตรา ๓๕ วรรคสามด้วย เพื่อให้สามารถลงโทษการกระทำความผิดตามร่างมาตรานี้ได้ ทั้งนี้ ความในร่างมาตรา ๓๕ และร่างมาตรานี้เป็นเรื่องเดียวกันแต่ไม่ได้เขียนให้เชื่อมโยงกัน

นายธนาวุฒิ สัจข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง ชี้แจงว่า ความในร่างมาตรานี้เป็นเรื่องของการจัดสรรงบประมาณให้กับผู้ไปแสวงหาข้อมูล ซึ่งข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลอะไรก็ได้ที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

ประธานกรรมการสอบถามว่า ร่างมาตราใดในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ที่กำหนดห้ามมิให้เปิดเผยต่อบุคคลผู้ให้ข้อมูล

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การห้ามมิให้เปิดเผยต่อบุคคลผู้ให้ข้อมูลกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม หากประสงค์ที่ลงโทษผู้กระทำความผิดตามร่างมาตรานี้ก็อาจนำการกระทำความผิดตามร่างมาตรานี้ไปอ้างอิงในร่างมาตรา ๓๕ วรรคสามก็ได้ หรือจะแก้ไขเพิ่มเติมในร่างมาตรา ๕๘ เรื่องบทกำหนดโทษด้วยก็ได้ แต่ร่างมาตรา ๕๘ กำหนดบทลงโทษไว้เฉพาะคณะกรรมการ กรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่เท่านั้น

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในร่างมาตรา ๓๕ วรรคสาม เป็นดังนี้

“ห้ามมิให้บุคคลใดเปิดเผยข้อมูลอันทำให้สามารถระบุตัวตนของผู้แจ้ง รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่ได้มาเนื่องจากการดำเนินการตามมาตรานี้หรือมาตรา ๔๑ เว้นแต่เป็นการเปิดเผยข้อมูลหรือการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาล”

เนื่องจากคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญประสงค์ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทำงานในเชิงรุกมากกว่าการรอรับข้อมูลจากบุคคลหรือหน่วยงานอื่น จึงได้กำหนดไว้ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องดำเนินการไม่ว่าจะมีผู้กล่าวหาหรือไม่ก็ตาม หากคณะกรรมการการเลือกตั้งอยู่เฉย ๆ ไม่ดำเนินการใด ๆ ข้อมูลและพยานหลักฐานต่าง ๆ ย่อมไม่อาจมาถึงคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ คณะกรรมการการเลือกตั้งจึงต้องใช้ความในร่างมาตรานี้เพื่อจูงใจให้คนมาให้ข้อมูล และเมื่อมีการให้ข้อมูลแล้วก็ต้องมีมาตรการในการ

ปกป้องบุคคลนั้น ๆ ด้วย และสอบถามว่า การกำหนดให้สามารถเปิดเผยข้อมูลได้ต่อเมื่อเป็นการปฏิบัติการตามหน้าที่และอำนาจหรือตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาลเพื่อให้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับคดีได้แต่ไม่สามารถเปิดเผยตัวผู้แจ้งได้จะเหมาะสมหรือไม่ ทั้งนี้ หากจำเป็นจะต้องกันตัวผู้แจ้งข้อมูลไว้เป็นพยาน ก็จะต้องอ้างในฐานะที่เป็นพยานเท่านั้นไม่ใช่ฐานะผู้แจ้งข้อมูล

- มีที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตรา ๓๕ วรรคสามอาจกำหนดให้เปิดเผยได้เฉพาะตามกฎหมายหรือตามคำสั่งศาลเท่านั้น เพราะการเปิดเผยข้อมูลในการปฏิบัติการตามหน้าที่มีขอบเขตที่ไม่ชัดเจน

ประธานกรรมการกล่าวว่า ควรต้องกำหนดให้เปิดเผยข้อมูลในการปฏิบัติการตามหน้าที่ด้วย เพราะเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ต้องรายงานข้อเท็จจริงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อดำเนินการต่อไปด้วย แต่ทั้งนี้ไม่รวมถึงการให้สัมภาษณ์ของกรรมการการเลือกตั้งที่มีหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ด้วย

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า ความในร่างมาตรา ๕๘ กำหนดโทษไว้เฉพาะคณะกรรมการกรรมการ อนุกรรมการ และเจ้าหน้าที่เท่านั้น แต่ความในร่างมาตรานี้ผู้ใดกระทำก็มีความผิดทั้งนั้น

ประธานกรรมการสอบถามว่า มีการกำหนดโทษของการกระทำความผิดตามร่างมาตรา ๓๕ วรรคสามไว้แล้วหรือไม่

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๖๐ กำหนดว่า ผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๓๕ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดจึงกำหนดโทษไว้เพียงเท่านั้น

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า โทษในร่างมาตรา ๖๐ เทียบเคียงมาจากโทษในประมวลกฎหมายอาญา

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า การจัดสรรเงินกองทุนในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองมีการกำหนดสัดส่วนไว้ค่อนข้างชัดเจนว่าส่วนใดให้กับพรรคการเมือง และส่วนใดให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยในส่วนของเงินที่จัดสรรให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้งก็กำหนดให้นำมาใช้สำหรับการดำเนินกิจการของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจการที่เป็นวัตถุประสงค์ของกองทุนเท่านั้น การที่ความในวรรคสี่ของร่างมาตรานี้กำหนดให้นำเงินจากกองทุนมาใช้จะทำได้หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะนำเงินในส่วนใดมาเป็นค่าใช้จ่ายตามร่างมาตรานี้ก็ได้

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับการจัดสรรมีการกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๗๓ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ดังนั้น เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับเงินจัดสรรเพิ่มเติมก็อาจจะต้องไปแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๗๒ และร่างมาตรา ๗๓ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว

ประธานกรรมการกล่าวว่า ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งในการนำเงินจากกองทุนมาใช้ได้เมื่อมีกรณีจำเป็น และสอบถามว่าในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งมีการบริหารจัดการเงินที่เหลือจ่ายอย่างไร และเงินดังกล่าวเรียกว่าเงินอะไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะนำเงินเหลือจ่ายไปฝากธนาคารไว้ โดยเงินดังกล่าวเป็นเงินอุดหนุนซึ่งเป็นรายได้

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งนำเงินดังกล่าวมาใช้อย่างไร

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีการกำหนดหลักเกณฑ์ และระเบียบในการนำเงินดังกล่าวออกมาใช้

ประธานกรรมการสอบถามว่า เงินดังกล่าวเรียกว่าเงินเหลือจ่ายหรือไม่

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า รายได้ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีการกำหนดไว้ในร่างมาตรา ๕๓

ประธานกรรมการกล่าวว่า เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งนำเงินที่มีออกมาใช้จ่ายได้ทั้งหมดจากกองทุนและเงินรายได้ จึงเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสี่ของมาตรานี้ เป็นดังนี้

“ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการจะจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองหรือจากเงินรายได้ของสำนักงานมาใช้จ่ายตามมาตรานี้ตามที่เห็นสมควรก็ได้”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๔๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๑ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนหรือไต่สวน ให้คณะกรรมการมีอำนาจจัดตั้งงบประมาณเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการกระทำใดอันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและพรรคการเมือง หรือจะมีผลให้การเลือกตั้งไม่เป็นไปโดยสุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย รวมตลอดทั้งให้รางวัลแก่ผู้ชี้เบาะแสการกระทำอันไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรมในการเลือกตั้ง

ในการแสวงหาข้อมูลข่าวสารตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการจัดสรรค่าใช้จ่ายให้แก่บุคคลซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานโดยไม่ต้องระบุชื่อผู้รับเงิน แต่คณะกรรมการต้องมีหนังสือรับรองค่าใช้จ่ายดังกล่าว

การใช้จ่ายเงินตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการจะจัดสรรเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองหรือจากเงินรายได้ของสำนักงานมาใช้จ่ายตามมาตรานี้ตามที่เห็นสมควรก็ได้”

หมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“หมวด ๓

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบชื่อหมวด ๓ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๒

“มาตรา ๔๒ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ภายใต้การบังคับบัญชา กำกับดูแล และรับผิดชอบของคณะกรรมการ

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทนแต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทน ไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญได้ข้อยุติกรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอให้เปลี่ยนสถานะของเจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นข้าราชการพลเรือนแล้วหรือยัง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการติดตามและรวบรวมความเห็นเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ชี้แจงว่า จากการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ข้อสรุปว่า ควรให้เจ้าหน้าที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งคงสถานะการเป็นเจ้าหน้าที่ในองค์กระออิสระไว้เช่นเดิม ประกอบกับยังไม่มี ความชัดเจนว่าเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งส่วนใหญ่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวอย่างไร

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๔๒ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๓

“มาตรา ๔๓ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุนิติภาวะและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและ ผู้ตรวจการเลือกตั้ง

(๓) ดำเนินการหรือส่งเสริมและสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชน ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้สมัครและประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หรือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายหรือกำหนด

การดำเนินการตาม (๓) ห้ามมิให้จัดการศึกษาอบรมให้แก่บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับ พรรคการเมือง”

ประเด็นการพิจารณา

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ร่างมาตรานี้ได้เพิ่มอำนาจของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้สามารถจัดการศึกษาอบรมได้ ทั้งนี้ ภายใต้เงื่อนไขว่าการจัดการอบรมดังกล่าวต้องไม่เป็นการจัดการอบรมให้กับบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของ พรรคการเมือง

ประธานกรรมการกล่าวว่า การจัดการศึกษาอบรมของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งให้กับ บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองสามารถกระทำได้ เช่น จัดอบรมเพื่อให้เหรียญของพรรคการเมือง รู้กฎหมาย แต่ทั้งนี้การ จัดอบรมดังกล่าวต้องไม่มีลักษณะที่จะทำให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์

(connection) ระหว่างบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง เป็นดังนี้ “การดำเนินการตาม (๓) ห้ามมิให้สัปดาห์ จำเป็นต้องดำเนินการที่ ศิษย์ฝึกรวมหรือให้ความรู้แก่บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง หรือประชาชน ย่อมกระทำได้ แต่จะจัดให้บุคคลเหล่านั้นเข้ารับการฝึกรวมหรือรับการศึกษาร่วมกันมิได้”

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความเห็น ดังนี้

- มีกรรมการสอบถามว่า กฎหมายเลือกตั้งให้อำนาจสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งแก่เจ้าหน้าที่ที่ดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกตั้งซึ่งประกอบไปด้วยเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประชาชน รวมถึงเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองที่จะเป็นตัวแทนเข้ามาสังเกตการณ์ หากแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสองแล้วสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งยังสามารถจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองร่วมกันได้หรือไม่

ประธานกรรมการสอบถามว่า มีการอบรมผู้แทนพรรคการเมืองที่มาปฏิบัติหน้าที่ประจำหน่วยเลือกตั้งหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ กำหนดให้ตั้งตัวแทนพรรคการเมืองเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งด้วย สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงต้องทำการอบรมตัวแทนพรรคการเมืองที่จะมาปฏิบัติหน้าที่เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แต่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้ตัดเรื่องให้ตั้งตัวแทนพรรคการเมืองเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งออกไป และกำหนดให้ตัวแทนพรรคการเมืองเป็นผู้สังเกตการณ์เท่านั้น สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจึงไม่มีความจำเป็นต้องทำการอบรมตัวแทนพรรคการเมืองอีก

- มีกรรมการแสดงความเห็นว่า เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการสร้างความสัมพันธ์ในขณะที่ยอบรรหว่างบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองและเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง อาจกำหนดระยะเวลาอบรมไม่ให้นานเกินไป เช่น กำหนดระยะเวลาในการอบรมไม่เกินสี่เดือน เป็นต้น

ประธานกรรมการกล่าวว่า การกำหนดระยะเวลาการอบรมอาจไม่ใช่แนวทางในการแก้ไขปัญหาเนื่องจากบางหลักสูตรอาจต้องใช้ระยะเวลาในการอบรมนาน เช่น หลักสูตรการสอบสวน เป็นต้น และเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคสอง และเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้ “การดำเนินการตาม (๓) ห้ามมิให้สัปดาห์ จำเป็นต้องดำเนินการที่ ศิษย์ฝึกรวมหรือให้ความรู้แก่บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน เจ้าหน้าที่ที่ เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง หรือประชาชน ย่อมกระทำได้ แต่เพื่อป้องกันการฝักใฝ่ในพรรคการเมืองของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจะจัดให้บุคคลเหล่านั้นเข้ารับการฝึกรวมหรือรับการศึกษาร่วมกันมิได้

เจ้าหน้าที่ของสำนักงานตามวรรคสองให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในการเลือกตั้งด้วย”

- มีกรรมการสอบถามว่า การจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและประชาชนสามารถกระทำหรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า การจัดอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และประชาชนสามารถกระทำได้หากประชาชนเป็นบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง เช่น กรรมการประจำหน่วย หรือผู้นับคะแนน เป็นต้น

- มีกรรมการสอบถามว่า ประชาชนบางคนอาจเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองด้วยจะสามารถจัดการอบรมให้แก่เจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และประชาชนร่วมกันได้หรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า ความในวรรคสองและวรรคสามไม่ได้ห้ามประชาชนที่เป็นสมาชิกพรรคการเมืองเข้ารับการอบรมร่วมกับเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะห้ามเพียงเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองเท่านั้น

นายภัทร คำพิทักษ์ กรรมการ ทาริโอที่ประชุมว่า นายศุภชัย สมเจริญ ประธานกรรมการการเลือกตั้ง ได้มีหนังสือลงวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ ขอให้คณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญพิจารณา ทบทวนเรื่องการจัดอบรมของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยเห็นว่าการจัดอบรมต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการสอดคล้องกับกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง และทำให้เกิดการส่งเสริมและให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองในระบอบประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อมด้วย จึงควรคงเรื่องการจัดอบรมของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้

ประธานกรรมการกล่าวว่า สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถจัดการอบรมได้ แต่ต้องพิจารณาผู้เข้าร่วมอบรมประกอบด้วย ตัวอย่างเช่น เรื่องการสืบสวนสอบสวนจะอบรมเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งพร้อมกับเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมืองไม่ได้ นอกจากนี้ เรื่องเงินกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองสามารถนำไปใช้จัดอบรมได้ แต่ต้องไม่นำเงินกองทุนดังกล่าวไปใช้ในการเดินทางไปต่างประเทศ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๓ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๓ สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ และดำเนินการเพื่อให้คณะกรรมการบรรลุนิติภารกิจและหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และกฎหมายอื่น

(๒) อำนวยความสะดวก ช่วยเหลือ ส่งเสริม และสนับสนุน การปฏิบัติงานของคณะกรรมการและผู้ตรวจการเลือกตั้ง

(๓) ดำเนินการหรือส่งเสริมและสนับสนุนหรือประสานงานกับหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชน ในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจแก่ผู้สมัครและประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ส่งเสริมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของประชาชน หรือให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการเลือกตั้ง

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายหรือกำหนด

การดำเนินการตาม (๓) ห้ามมิให้จัดถ้าจำเป็นต้องดำเนินการศึกษาฝึกอบรมหรือให้ความรู้แก่บุคคลหรือเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือของพรรคการเมือง หรือประชาชน ย่อมกระทำ แต่เพื่อป้องกันการฝ่าฝืนในพรรคการเมืองของเจ้าหน้าที่ของสำนักงานจะจัดให้บุคคลเหล่านั้นเข้ารับการฝึกอบรมหรือรับการศึกษาพร้อมกันได้

เจ้าหน้าที่ของสำนักงานตามวรรคสองให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้มีหน้าที่ปฏิบัติงานในการเลือกตั้งด้วย”

มาตรา ๔๔

“มาตรา ๔๔ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ ในเรื่องดังต่อไปนี้

- (๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว
- (๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่งและค่าตอบแทนอื่นของเลขาธิการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน
- (๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการและพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงาน
- (๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษให้แก่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานชั่วคราวตาม มาตรา ๕๐
- (๕) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน
- (๖) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นซึ่งรวมถึงการจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแก่เลขาธิการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน
- (๗) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุมการดำเนินงานของสำนักงานหรือการบังคับบัญชาเลขาธิการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการเสนอเพิ่มความเป็นวรรคสอง ดังนี้ “การดำเนินการตาม (๑) ต้องคำนึงถึงการ ประหยัด ความเป็นธรรม และความมีประสิทธิภาพ” เพื่อเป็นการจำกัดไม่ให้เกิดการขยายส่วนงานมากเกินไปจนเกิดความจำเป็น เช่น การตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ นอกจากนี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในองค์กรอิสระ ตัวอย่างเช่น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ โดยกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติส่วนมากมาจากระบบเอ็นจีโอ (NGOs) ส่วนเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติมาจากระบบราชการ ส่งผลให้มีปัญหาในการดำเนินงาน ซึ่งอาจต้องนำไปพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่งเมื่อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และเสนอเพิ่มความเป็นวรรคสาม ดังนี้ “การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึง ค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพและภาระความรับผิดชอบที่แตกต่างกันของเจ้าหน้าที่แต่ละระดับด้วย” เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตและเป็นขวัญกำลังใจให้บุคคลในองค์กร

- มีกรรมการสอบถามว่า ควรเพิ่มเรื่องสวัสดิการการรักษาพยาบาลของเจ้าหน้าที่ตามข้อเสนอของคณะกรรมการการเลือกตั้งด้วยหรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า เรื่องสวัสดิการการรักษาพยาบาลอาจมีการเปลี่ยนแปลงในอนาคต จึงไม่ควรนำมาเพิ่มไว้

- มีกรรมการสอบถามว่า ความในวรรคสามจะเป็นบรรทัดฐานให้กับองค์กรอิสระอื่นหรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า หากองค์กรอิสระอื่นมีเจ้าหน้าที่เป็นข้าราชการก็ให้ใช้ระบบราชการต่อไป ทั้งนี้ องค์กรอิสระที่ไม่ใช่ระบบราชการในปัจจุบันจะมีเพียงสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และผู้ตรวจการแผ่นดินเท่านั้น

- มีกรรมการสอบถามว่า คำว่า “ค่าครองชีพ” ในวรรคสาม คือ เงินเดือนใช่หรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า “ค่าครองชีพ” ในวรรคสาม หมายถึงเงินทุกอย่าง ทั้งเงินเดือน ค่าตอบแทนพิเศษ และค่าตอบแทนอื่นถ้ามี นอกจากนี้ เมื่อคณะกรรมการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ควรพิจารณาว่าจะทำอย่างไรที่จะให้ คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตเอาผิดกับผู้ที่ตั้งใจกระทำความผิดมากกว่าเอาผิดกับผู้ทุจริต ที่พลาดพลั้ง และให้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติงานมากกว่าการปล่อยให้ไปตามระบบราชการ เช่น กรณีใด ที่พิจารณาแล้วเห็นว่าไม่คุ้มค่า ค่าเสียหายน้อยก็ให้หยุดพิจารณาไว้ก่อน ให้นำเรื่องที่เกิดความเสียหาย แก่บ้านเมืองมาพิจารณาก่อน โดยถือประโยชน์ประเทศเป็นสำคัญ

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๔๔ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๔ ในการกำกับดูแลสำนักงาน ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน เงินเพิ่มพิเศษสำหรับตำแหน่งและค่าตอบแทนอื่นของ เลขาธิการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม สมรรถภาพ การประเมินผลการปฏิบัติงาน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการและพนักงานของสำนักงาน รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการ จ้างลูกจ้างของสำนักงาน

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษให้แก่ ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานชั่วคราวตาม มาตรา ๕๐

(๕) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สิน การงบประมาณ และการพัสดุของสำนักงาน

(๖) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นซึ่งรวมถึงการจัดให้มีกองทุนสำรองเลี้ยงชีพแก่ เลขาธิการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน

(๗) การอื่นใดอันจำเป็นต่อการกำกับหรือควบคุมการดำเนินงานของสำนักงานหรือการบังคับบัญชา เลขาธิการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน หรือการทำให้บุคคลดังกล่าวทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การดำเนินการตาม (๑) ต้องคำนึงถึงการประหยัด ความคล่องตัว และควมมีประสิทธิภาพ

การกำหนดตาม (๒) ต้องคำนึงถึงค่าครองชีพ และความเพียงพอในการดำรงชีพและภาระความ รับผิดชอบที่แตกต่างกันของเจ้าหน้าที่แต่ละระดับด้วย”

มาตรา ๔๕

“มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่พนักงานและลูกจ้าง ของสำนักงาน ทั้งนี้ ข้อกำหนดทางจริยธรรมดังกล่าวต้องระบุด้วยว่าการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามจะต้อง ได้รับโทษอย่างไร

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยมีหลักฐานตามสมควรว่าพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานผู้ใด กระทำการใดโดยไม่สุจริตหรือเอื้อประโยชน์หรือกลั่นแกล้งผู้ใดในการปฏิบัติหน้าที่หรือในการดำเนินการ เลือกตั้ง และยังไม่อาจลงโทษทางวินัยได้ ให้คณะกรรมการย้ายผู้นั้นให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่หรือจากห้องที่ ผู้นั้นปฏิบัติอยู่โดยเร็ว

ให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับกับเลขอาธิการด้วยโดยอนุโลม โดยให้คณะกรรมการสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อนได้”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกข้อกำหนดทางจริยธรรมขึ้นใช้บังคับแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งได้ออกระเบียบคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าด้วยประมวลจริยธรรมของกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๑ ใช้บังคับกับกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดและพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๔๕ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๖

“มาตรา ๔๖ ให้สำนักงานมีเลขอาธิการคนหนึ่งซึ่งประธานกรรมการแต่งตั้งตามมติของคณะกรรมการเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการจะกำหนดให้มีรองเลขอาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากเลขอาธิการก็ได้

ให้เลขอาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการ”

ประเด็นการพิจารณา

- ไม่มี -

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๔๖ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๗

“มาตรา ๔๗ เลขอาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมือง ไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด ในระยะเวลาสิบปีก่อนได้รับแต่งตั้ง มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทย มีอายุไม่เกินหกสิบปีในวันที่ได้รับแต่งตั้งและมีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีในขณะดำรงตำแหน่งเลขอาธิการ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์ และความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงานตามที่คณะกรรมการกำหนด

เลขอาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

การพ้นจากตำแหน่งของเลขอาธิการก่อนครบวาระ ให้เป็นไปตามเงื่อนไขในการจ้าง”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการกล่าวว่า ความว่า “ไม่เคยเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดในระยะเวลาสิบปีก่อนได้รับแต่งตั้ง” ในวรรคหนึ่ง เป็นประเด็นที่พรรคการเมืองวิพากษ์วิจารณ์ว่าจะทำให้บุคคลต่าง ๆ ไม่ต้องการเป็นสมาชิกของพรรคการเมือง อย่างไรก็ตาม ความดังกล่าวมีความจำเป็นต้องกำหนดไว้เพื่อให้เกิดความโปร่งใส อีกทั้งเป็นหลักประกันว่าเลขอาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีความเป็นกลางทางการเมือง ไม่เอนเอียงไปยังพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง

ที่ประชุมสอบถามและแสดงความคิดเห็น ดังนี้

- พรรคการเมืองบางพรรคเห็นว่าความดังกล่าวเป็นการตัดสิทธิสมาชิกพรรคการเมือง ทำให้สมาชิกพรรคการเมืองไม่สามารถดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งได้

ประธานกรรมการกล่าวว่า แม้จะจำกัดไม่ให้สมาชิกพรรคการเมืองเป็นเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่สมาชิกพรรคการเมืองก็สามารถดำรงตำแหน่งอื่นได้ เช่น รัฐมนตรี เป็นต้น

- มีกรรมการสอบถามว่า ในร่างมาตรา ๔๓ ใช้คำว่า “ความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่การปฏิบัติงานของสำนักงานตามที่คณะกรรมการกำหนด” ผู้มีความเชี่ยวชาญดังกล่าวอาจจะต้องเป็นรองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง การกำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งมาจากบุคคลภายนอกจะทำให้ขาดความเชี่ยวชาญหรือไม่

ประธานกรรมการชี้แจงว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่จำเป็นต้องมาจากรองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่อาจมาจากผู้บริหารในองค์กรเอกชนขนาดใหญ่ที่มีความเชี่ยวชาญทางด้านการบริหารและการบัญชีก็ได้ และสอบถามว่าเหตุใดคณะกรรมการการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปี ในขณะที่เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ไม่สอดคล้องกัน

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งแม้มีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปี แต่สามารถดำรงตำแหน่งสองวาระได้ ซึ่งรวมแล้วสามารถดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ถึงสิบปี

ประธานกรรมการกล่าวว่า แม้คณะกรรมการการเลือกตั้งและเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งที่แตกต่างกัน แต่มีความจำเป็นเพื่อไม่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งและเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งหมดวาระลงพร้อมกัน

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติเห็นชอบร่างมาตรา ๔๗ โดยไม่มีการแก้ไข

มาตรา ๔๘

“มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๕ วรรคสอง เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการและให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง สงโศขทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบของคณะกรรมการตามมาตรา ๔๔ (๓) และ (๔)

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และของข้าราชการพนักงานหรือลูกจ้างตามมาตรา ๕๐

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ

(๔) หน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น และตามที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า เหตุใดใช้คำว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๕ วรรคสอง”

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๘ กำหนดให้เป็นอำนาจของเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งในการบรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน แต่ในร่างมาตรา ๔๕ วรรคสอง จะเป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้พนักงานพ้นจากตำแหน่งหน้าที่กรณีกระทำความผิด

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง กล่าวว่า ไม่มีความจำเป็นต้องใช้คำว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๕ วรรคสอง” เพราะหากคณะกรรมการการเลือกตั้งสั่งให้พนักงานพ้นจากตำแหน่งหน้าที่กรณีกระทำความผิด ก็แสดงว่าบุคคลดังกล่าวพ้นจากหน้าที่แล้ว

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้ “มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๕๔๔ วรรคสองหนึ่ง เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการและให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้” โดยต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง จึงจะถูกต้อง และแก้ไขเพิ่มเติมความใน (๑) เป็นดังนี้ “...ทั้งนี้ ตามระเบียบของคณะกรรมการ ตวงฆตตว ๕๕ (๓) และ (๕)” โดยเมื่อกำหนดให้เป็นไปตามระเบียบแล้ว ก็ไม่ต้องระบุเลขมาตราอีก เนื่องจากไม่ทราบว่าจะมีการวางระเบียบอย่างไร

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๘ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๕๔๔ วรรคสองหนึ่ง เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการและให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบของคณะกรรมการ ตวงฆตตว ๕๕ (๓) และ (๕)

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน และของข้าราชการพนักงานหรือลูกจ้างตามมาตรา ๕๐

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศหรือมติของคณะกรรมการ

(๔) หน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้หรือกฎหมายอื่น และตามที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๔๙

“มาตรา ๔๙ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การงบประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน”

ประเด็นการพิจารณา

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๙ เป็นร่างที่เสนอโดยคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งปรับปรุงมาจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๕๐

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขความในวรรคหนึ่ง เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๙ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานแทนก็ได้ **ทั้งนี้ ต้องเขียนไป**ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขร่างมาตรา ๔๙ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๙ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานแทนก็ได้ **ทั้งนี้ ต้องเขียนไป**ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นกิจการสำคัญเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การงบประมาณของสำนักงาน และกิจการอื่นใดที่มีผลต่อการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการตามที่คณะกรรมการกำหนด ให้เลขาธิการขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการก่อน”

มาตรา ๔๙/๑

“มาตรา ๔๙/๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดในแต่ละจังหวัดเป็นพนักงานสังกัดสำนักงาน

หลักเกณฑ์และการปฏิบัติงานของผู้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

ประเด็นการพิจารณา

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ตามที่ที่ประชุมได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการพิจารณาเพิ่มเนื้อหาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผู้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการจึงได้ยกร่างมาตรา ๔๙/๑ ขึ้นมาใหม่ เพื่อเสนอให้ที่ประชุมพิจารณา

ประธานกรรมการสอบถามว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และเหตุใดจึงกำหนดให้ความในวรรคหนึ่งต้องอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า ผู้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและเป็นตำแหน่งผู้บริหาร จึงต้องแต่งตั้งโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงเพิ่มเติมว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งจะมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามร่างมาตรา ๔๘ จึงกำหนดให้ความในวรรคหนึ่งอยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๔๘

นอกจากนี้ หากหรือที่ประชุมว่า ความในวรรคสองที่กำหนดให้หลักเกณฑ์และการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดนั้น มีเนื้อหาเหมาะสมแล้วหรือไม่ เนื่องจากระเบียบของคณะกรรมการการเลือกตั้งได้กำหนดรายละเอียดในการแต่งตั้งและอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดไว้แล้ว

นายเจียรชัย ณ นคร กรรมการ สอบถามว่า หลักการของร่างมาตรา ๔๙ หมายความว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ระดับสูงของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้งหมดใช่หรือไม่

ประธานกรรมการกล่าวว่า หลักการของร่างมาตรา ๔๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งในต่างจังหวัด นอกจากนี้ ควรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจย้ายผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้ด้วย ส่วนความในวรรคหนึ่งที่กำหนดให้การแต่งตั้งผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นพนักงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีเนื้อหาที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะต้องแต่งตั้งจากพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

นางพรพิมล สัมฤทธิ์ผ่อง อนุกรรมการร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชี้แจงว่า ร่างมาตรา ๔๕ วรรคสอง ได้กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจย้ายพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่มีเหตุอันควรสงสัยโดยมีหลักฐานตามสมควรว่ากระทำการใดโดยไม่สุจริตหรือเอื้อประโยชน์หรือกลั่นแกล้งผู้ใดในการปฏิบัติหน้าที่หรือในการดำเนินการเลือกตั้งแล้ว

ประธานกรรมการสอบถามว่า ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีหน้าที่ดำเนินการในเรื่องใดบ้าง

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการเลือกตั้งทั้งหมดภายในจังหวัดที่ตนเองรับผิดชอบ

ประธานกรรมการเสนอแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๙/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๙/๑ บทยได้ข้งค้ขมตรว ๕๕ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานเป็นผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดในแต่ละจังหวัดเป็นพนักงานสังกัดส่วหน้ตรวเพื่อปฏิบัติหน้าที่และมีอำนาจตามที่คณะกรรมการกำหนด

หลักเกณฑ์และตวปฏิบัติตวขของว้ถการในการแต่งตั้งผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้เป็นไปตามระเข้ขที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๔๕ วรรคสอง มาใช้บังคับกับผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดด้วย”

นายธนาวัฒน์ สังข์ทอง เลขานุการกรรมการ คนที่สอง สอบถามว่า ควรเพิ่มเรื่องการให้ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งไว้ในวรรคสองหรือไม่ และผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีวาระการดำรงตำแหน่งหรือไม่

นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ชี้แจงว่า ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดเป็นพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง จึงสามารถดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุหกสิบปี ส่วนการย้ายผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดนั้นเป็นอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งจะพิจารณาตามความเหมาะสม

ประธานกรรมการกล่าวว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถออกคำสั่งย้ายผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้โดยไม่ต้องให้ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งก่อน

ส่วนการเพิ่มความในวรรคสามโดยให้นำความในมาตรา ๔๕ วรรคสองมาใช้บังคับนั้น เพื่อให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งโยกย้ายผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้ทันที

มติที่ประชุม

คณะกรรมการมีมติแก้ไขเพิ่มเติมร่างมาตรา ๔๙/๑ เป็นดังนี้

“มาตรา ๔๙/๑ ภายหลังได้ขั้ระดับมาตรา ๕๕ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานเป็นผู้อำนวยความสะดวกการเลือกตั้งประจำจังหวัดในแต่ละจังหวัดเป็นพื้นที่วงหลังตัดส่วนที่วงหลังเพื่อปฏิบัติหน้าที่และมีอำนาจตามที่คณะกรรมการกำหนด

หลักเกณฑ์และทวปฏิบัติวงหลังวิธีการในการแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้เป็นไปตามวงหลังที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๔๕ วรรคสอง มาใช้บังคับกับผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัดด้วย”

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

๔.๑ นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการ ในฐานะประธานอนุกรรมการพิจารณาศึกษาหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. เสนอตั้งอนุกรรมการเพิ่มเติม จำนวน ๒ คน ดังนี้

๑. พลตรี วีระ โรจนนาค	เป็นรองประธานอนุกรรมการ คนที่สอง
๒. นางสาวนพสร บัวแดง	เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
- ที่ประชุมเห็นชอบ

๔.๒ ที่ประชุมมีมติให้นัดประชุมคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญครั้งต่อไปในวันพุธ ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๕๙ เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา ณ ห้องประชุมงบประมาณ ชั้น ๓ อาคารรัฐสภา ๓

เมื่อประชุมเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ประธานกรรมการได้กล่าวขอบคุณผู้เข้าร่วมประชุมและกล่าวปิดการประชุม

เลิกประชุมเวลา ๑๖.๔๕ นาฬิกา

นายรัฐภูมิ คำศรี

นิติกรชำนาญการพิเศษ

นายเฉลิมศักดิ์ ใจขำนิ

วิทยากรชำนาญการ

นางสาวอัจฉรา สวนสมุทร

วิทยากรชำนาญการพิเศษ

นายสกนธ์ พรหมบุญตา

นิติกรชำนาญการ

ผู้จัดบันทึกการประชุม

นางสาวจินดารักษ์ แสงกาญจนวนิช

ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานบริการเอกสารอ้างอิง

สำนักกรรมการธิการ ๒

ผู้ตรวจทาน

เอกพล ยุทธนากรชัย/พิมพ์